

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 9. novembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Aldis Laviņš un Gunārs Kusiņš,
kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Mārupes novada domes (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 200/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 26.punkta otro teikumu daļā par Mārupes pilsētas statusa piešķiršanu no 2022. gada 1. jūlija (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam, 101. panta pirmajai daļai, kā arī Eiropas vietējo pašvaldību hartas (turpmāk – Harta) 4. panta otrajai, ceturtajai un sestajai daļai.

2. Apstrīdētā norma citstarp noteic, ka Mārupei pilsētas statuss tiek piešķirts no 2022. gada 1. jūlija.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz pašvaldības pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19. panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmumi kolēģija.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. un 6. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei un Latvijas nacionālo tiesību normu atbilstību tiem Latvijas noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem, kuri nav pretrunā ar Satversmi. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 7. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir pašvaldības domei. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot Satversmes tiesas likumā pašvaldības pieteikumam noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 18. panta ceturtais daļas 1. punkts noteic, ka pieteikumam pievieno koleģiālās institūcijas lēmumu, ja pieteikumu iesniedz koleģiāla institūcija. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta trešās daļas otro teikumu koleģiālas institūcijas pieteikumu paraksta tās vadītājs.

Pieteikumam ir pievienots Mārupes novada domes 2020. gada 2. septembra lēmums par pieteikuma iesniegšanu Satversmes tiesā. Minēto lēmumu ir parakstījis Mārupes novada domes priekšsēdētājs.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta trešās daļas otrā teikuma un ceturtais daļas 1. punkta prasībām.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19. panta pirmo daļu pieteikumu Satversmes tiesā pašvaldības dome var iesniegt tikai tad, ja apstrīdētais akts aizskar attiecīgās pašvaldības tiesības.

Satversmes tiesa ir atzinusi: lemjot par to, vai pašvaldības dome ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ir jāpārbauda, vai pieteikuma iesniedzēja ir pamatojusi viedokli, ka apstrīdētais akts aizskar attiecīgās pašvaldības tiesības. Proti, vai no tām normām, atbilstība kurām tiek apstrīdēta, izriet tiesības konkrētajai pašvaldībai un vai apstrīdētā norma aizskar šīs tiesības, tas ir, rada pašvaldībai kādas nelabvēlīgas sekas (*sk. Satversmes tiesas 2008. gada 16. aprīļa lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2007-21-01 5. punktu*).

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka pilsētas statusa piešķiršana Mārupes ciemam, neņemot vērā domes viedokli, aizskar tās tiesības, jo pilsētas statusa

piešķiršana esot teritorijas plānošanas neatņemama sastāvdaļa un ietilpstot pašvaldības domes ekskluzīvajā kompetencē. Pēc Pieteikuma iesniedzējas ieskata, apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 1. pantam un 101. panta pirmajai daļai, kā arī Hartas 4. panta otrajai, ceturtajai un sestajai daļai.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19. panta pirmās daļas prasībām.

8. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts noteic, ka pieteikumā par lietas ierosināšanu jānorāda tā juridiskais pamatojums. Proti, Pieteikuma iesniedzējai ir pienākums sniegt konkrētus juridiskus argumentus tam, ka apstrīdētā norma neatbilst katrai pieteikumā minētajai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

8.1. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 1. pantam, jo tā pārkāpj vispārējā tiesiskuma principu, demokrātijas principu, tiesiskās paļāvības principu un vienlīdzības principu.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka apstrīdētā norma neesot saskanīga ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 9. panta pirmo un ceturto daļu. Tāpat Pieteikuma iesniedzējas ieskatā pašvaldības iedzīvotājiem bija tiesības paļauties, ka likumdevējs saglabās vienādu regulējumu visām pašvaldībām, neradot Mārupes novadā dzīvojošiem iedzīvotājiem atšķirīgu regulējumu, proti, ar apstrīdēto normu nosakot Mārupes ciemam pilsētas statusu.

Satversmes tiesa jau iepriekš secinājusi, ka no Satversmes 1. pantā nostiprinātā demokrātiskas republikas jēdziena izriet valsts varas pienākums savā darbībā ievērot tiesiskas valsts pamatprincipus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2010. gada 19. jūnija sprieduma lietā Nr. 2010-02-01 4. punktu*). Satversmes 1. panta tvērumā ietilpstošo tiesiskas valsts principu pamatfunkcija ir aizsargāt privātpersonu no nepamatotas publiskās varas izmantošanas pret to un publisko tiesību subjektu savstarpējās tiesiskās attiecībās tie piemērojami tikai tiktāl, ciktāl to pieļauj šo attiecību specifika (*sk. Satversmes tiesas 2004. gada 9. marta sprieduma lietā Nr. 2003-16-05 secinājumu daļas 1. punktu*).

Pieteikumā vispārīgi norādīts, ka apstrīdētā norma pārkāpj vispārējā tiesiskuma, tiesiskās paļāvības, demokrātijas un vienlīdzības principu. Tomēr nav pamatots tas, kādēļ veidojas pretruna starp apstrīdēto normu un Satversmes 1. panta tvērumā ietilpstošajiem no demokrātiskas tiesiskas valsts pamatnormas atvasinātajiem vispārējiem tiesību principiem.

8.2. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst arī Satversmes 101. pantam un Hartas 4. panta otrajai, ceturtajai un sestajai daļai.

Pieteikumā sniegts konkrētās situācijas faktisko apstākļu izklāsts, citētas dažādas tiesību normas, kā arī Satversmes tiesas judikatūra par minēto pantu saturu. Tomēr pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, kādēļ apstrīdētā norma neatbilst katrai no minētajām augstāka juridiska spēka tiesību normām. Lietas faktisko apstākļu, tiesību normu vai tiesu nolēmumu atreferējums bez nepieciešamās juridiskās argumentācijas nav uzskatāms par pieteikuma juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc Mārupes novada domes pieteikuma (pieteikums Nr. 200/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Sanita Osipova